

Guía Docente				
Datos Identificativos			2023/24	
Asignatura (*)	Química Analítica Instrumental 1	Código	610G01013	
Titulación	Grao en Química			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Química			
Coordinación	Moreda Piñeiro, Jorge	Correo electrónico	jorge.moreda@udc.es	
Profesorado	Moreda Piñeiro, Jorge	Correo electrónico	jorge.moreda@udc.es	
	Novo Quiza, Natalia		natalia.novo@udc.es	
	Soto Ferreiro, Rosa Maria		rosa.soto.ferreiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia preténdese que o estudante comprenda o fundamento e as posibilidades das técnicas espectrométricas mais habituais. Póndrase especial atención nos fundamentos físicos e químicos das principais técnicas, configuración dos equipos, condicións experimentais e principais aplicacións.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A7	Coñecer e aplicar as técnicas analíticas.
A15	Recoñecer e analizar novos problemas e planear estratexias para solucionarlos.
A19	Levar a cabo procedementos estándares e manexar a instrumentación científica.
A20	Interpretar os datos procedentes de observacións e medidas no laboratorio.
A21	Comprender os aspectos cualitativos e cuantitativos dos problemas químicos.
A23	Desenvolver unha actitude crítica de perfeccionamento na labor experimental.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecer o fundamento e as características das técnicas espectroscópicas máis habituais	A7	B4	
Capacidade para seleccionar a técnica instrumental máis axeitada na resolución dun problema analítico concreto	A7 A15	B4	C6
Destreza no manexo dos distintos instrumentos e no axuste das variables instrumentais	A19 A21 A23	B4 B5	
Capacidade de obter a maior cantidade de información fiable a partir dos datos experimentais. Realización de cálculos.	A20 A21	B2 B3 B4	C6

Contidos	
Temas	Subtemas

Tema 1. Introdución as técnicas analíticas instrumentais	Resolución de problemas analíticos. Parámetros de calidade das técnicas instrumentais. Calibración. Características e clasificación das técnicas instrumentais. Compoñentes básicos dos instrumentos. Señales e ruído.
Tema 2.- Espectroscopia ultravioleta-visible.	Fundamento. Instrumentación. Aplicacións. Espectroscopia derivada.
Tema 3.- Espectroscopia IR	Espectroscopia de absorción no IR: fundamento, instrumentación, aspectos prácticos e aplicacións. Espectroscopia de reflexión no infravermello.
Tema 4.-Espectroscopia de luminiscencia molecular.	Fundamento. Variables que afectan á fluorescencia. Relación entre concentración e fluorescencia. Espectros de emisión e excitación. Instrumentación. Aplicacións. Fosforescencia.
Tema 5.-Espectrometría de masas.	Fundamento. Instrumentación. Aplicacións.
Tema 6.-Espectrometría de absorción atómica.	Fundamento. Atomización de llama, atomización electrotérmica, xeración de vapores: Instrumentación. Aplicacións.
Tema 7.- Espectrometría de emisión atómica.	Fundamento. Fontes de plasma. Instrumentación. Aplicacións. ICP-MS
Tema 8.- Espectrometría de raios X	Fundamentos. Espectros de fluorescencia, absorción e difracción. Consideracións analíticas. Instrumentación. Preparación da mostra. Aplicacións.
Prácticas de laboratorio	Práctica 1.- Evaluación da presenza de especies interferentes e determinación de mezclas mediante espectroscopia UV-VIS. Práctica 2.- Identificación de plásticos por espectroscopia infrarroja con Transformada de Fourier. Práctica 3.- Espectrometría de fluorescencia molecular. Determinación de hidrocarburos aromáticos policíclicos (PAH) totales. Práctica 4.- Espectrometría de absorción atómica con chama. Determinación de Zn en auga. Estudio de interferencias na determinación de Zn e Ca. Práctica 5.- Espectrometría de emisión atómica con chama. Determinación de K en auga de mar. Práctica 6.- Estudio das condicións experimentais en espectrometría de absorción atómica con atomización electrotérmica: optimización dun programa de atomización, uso de modificadores químicos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A7 A15 A21	20	60	80

Seminario	A15 A20 A21 B2 B3 B4	8	24	32
Prácticas de laboratorio	A7 A15 A19 A20 A21 A23 B5	20	0	20
Proba de resposta múltiple	A7 A15 A20 A21 C6	4	0	4
Obradoiro	A7 B3 B4	0	12	12
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A aprendizaxe implicará a incorporación de conceptos fundamentais sobre cada unha das técnicas espectrométricas. Para tal fin impartiranse 20 Sesións Maxistráis sobre os contidos mais importantes do programa. Para un total aproveitamento destas, recoméndase que o/a estudante teña lido previamente pola súa conta os aspectos fundamentais de ditos temas nos textos recomendados.
Seminario	Nos seminarios realizaranse 7 sesións en grupo intermedio nas que o profesor/a e os/as estudantes resolverán diferentes boletíns de problemas numéricos. O traballo dos estudantes nestos seminarios evaluarase mediante a resolución de problemas o mesmo día da proba obxectiva.
Prácticas de laboratorio	A aprendizaxe dos contidos da asignatura implicará 6 sesións de prácticas de laboratorio nas que o/a estudante pondrá en práctica os conceptos teóricos adquiridos, manipulará instrumentos analíticos e resolverá problemas. O profesor/a asesorará estas actividades.
Proba de resposta múltiple	Farase un examen final para avaliar o grado de aprendizaxe o longo do cuatrimestre. A data do mesmo está indicada no calendario de exames do grao
Obradoiro	Os contidos explicados afianzaranse coa realización individual de cuestionarios de autoevaluación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio Seminario	As prácticas de laboratorio seminarios para a resolución numérica de problemas realizaranse baixo a supervisión do profesor/a en horario de clases. Se é necesario realizaranse Tutorías nas que se resolverán dúbidas e se revisará o traballo realizado, etc. Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia os seminarios para a resolución numérica de problemas realizaranse polo alumno fora do horario académico establecido; o profesor/a resolverá as dúbidas e revisará o traballo realizado en réxime de horas de tutorías (previa cita) que establezca co estudante. Será obrigatorio realizar as prácticas de laboratorio no horario académico establecido.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A7 A15 A20 A21 C6	O traballo dos/as estudantes será evaluado a través dunha Proba de resposta múltiple de todos os contidos teóricos e de cálculo da asignatura.	50
Prácticas de laboratorio	A7 A15 A19 A20 A21 A23 B5	Avaliación continua das Prácticas de laboratorio que terán que realizar obrigatoriamente ao longo do cuatrimestre e avaliación de cuestións relacionadas coas prácticas plantexadas que terán que resolver ao final da realización das prácticas.	20
Seminario	A15 A20 A21 B2 B3 B4	Os seminarios avaliaranse mediante a resolución individual de problemas numéricos na proba de resposta múltiple.	20

Obradoiro	A7 B3 B4	Os cuestionarios de autoevaluación serán realizados polo estudante ao final de cada tema.	10
-----------	----------	---	----

Observacións avaliación

Para superar a asignatura na primeira

oportunidade, plantexanse tres requisitos básicos:

-asistencia obligatoria as prácticas de laboratorio e seminarios para a resolución numérica de problemas,

-realización de todas as actividades avaliadas (obradoiros) e

-alcanzar unha cualificación final mínima de 5 puntos en cada una delas.

De non alcanzarse dita puntuación mínima

nalguna delas, no caso de que a media sexa superior ou igual a 5 (sobre

10) a asignatura figurará como suspensa (4.5). Calificarase coma Non Presentado a os estudantes que non realicen as prácticas de

laboratorio e tampouco realicen a proba de resposta múltiple. As cualificacións das prácticas de laboratorio e obradoiros manteranse na segunda oportunidade de xullo.

Mentres que a cualificación da proba de resposta múltiple de xullo substituirá a obtida na proba de resposta múltiple de

febreiro. Os estudantes avaliados na segunda oportunidade só poderán optar a

matrícula de honra si o número máximo destas para o correspondiente curso non se cubriu na súa totalidade na primeira oportunidade.

Realizarase unha proba de resposta múltiple dos contidos teóricos da primeira parte da asignatura antes da convocatoria oficial da Primeira

Oportunidade. Aqueles estudantes que superen ditos contido (cualificación final mínima de 5 puntos) non terán que volver a examinarse deles na convocatoria oficial da Primeira Oportunidade en xaneiro.

Para o alumnado con dispensa académica de

exención de asistencia, a realización das prácticas de laboratorio será

obligatoria e será facilitada dentro da flexibilidade que permitan os horarios

de coordinación e os recursos materiais e humanos. Se considerarán exentos das sesións maxistras se

ben se lles facilitará a asistencia ao maior número posible de seminarios. O estudante con recoñecemento de adicación a tempo parcial será avaliado mediante as cualificacións obtidas nas probas mixtas (65%), nas prácticas (20%) e obradoiros (15%). Isto aplicárase a ámbalas dúas oportunidades.

A realización fraudulenta/plaxio das probas ou actividades de avaliación será penalizada tendo en conta o establecido na normativa: "O/a estudante será cualificado con "suspense" (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na Primeira Oportunidade coma na Segunda. Para isto, procedese a modificar a súa cualificación na acta de Primeira Oportunidade, se fose necesario."

Para aqueles estudantes

que soliciten a convocatoria adiantada de decembro, aplicáranse as

consideracións indicadas na guía docente do curso anterior.

Fontes de información

Bibliografía básica

- GAVIRA VALLEJO, J.M.,HERNANZ GISMERO, A. (2007). Técnicas Físicoquímicas en Medio Ambiente.

Universidad Nacional de Educación a Distancia

- RÍOS CASTRO, A.; MORENO BONDI, M.C.; SIMONET SUAU, B.M. (2012). Técnicas Espectroscópicas en Química Analítica. Volumen I y II. Ed. Síntesis

- SKOOG, D.A., WEST, D.M., HOLLER F.J. (1996). Fundamentos de Química Analítica. Vol 2 . Editorial Reverté

- ANDRADE GARDA JM, CARLOSENA ZUBIETA A., GÓMEZ CARRACEDO MP, , MAESTRO-SAAVEDRA MA, PRIETO BLANCO MC, (2017). Problems of Instrumental Analytical Chemistry. A Hands-On Guide. Editorial World Scientific (London)

Utilizáranse distintos recursos web que axuden ao alumno a comprender e fixar os coñecementos que se imparten nas actividades. Ex: simulacións, esquemas, videos, etc.

Bibliografía complementaria	- Mc MAHON, G. (2007). Analytical Instrumentation. A guide to laboratory, portable and miniaturized instruments . Ed. Wiley - REEVE, R.N. (2002). Introduction to Environmental Analysis . Ed. John Wiley and Sons - SOGORB SÁNCHEZ, M.A., VILANOVA GISBERT, E. (2004). Técnicas Analíticas de Contaminantes Químicos . Ed. Díaz de Santos - ESTEBAN, L. (1993). La Espectrometría de Masas en Imágenes . ACK Editores - WILLARD, H.H., MERRITT Jr., L.L., DEAN J.A. y SETTLE Jr. J.A. (1991). Métodos instrumentales de análisis . Editorial Iberoamericana - SKOOG, D.; HOLLER, F.J.; NIEMAN T.A. (2000). Principios de Análisis Instrumental. Ed. McGraw-Hill - PETROZZI, S. (2013). Practical Instrumental Analysis. Ed Wiley - RUBINSON, K.A., RUBINSON, J.F. (2001). Análisis Instrumental. Ed. Prentice Hall
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Química Analítica 1/610G01011

Química Analítica 2/610G01012

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recomiendase:

- Saber redactar, sintetizar e presentar ordenadamente un traballo, así como a aplicación a un nivel de usuario de ferramentas informáticas (uso de internet, procesador de textos, presentacións, etc.)
- Saber manexar os libros de texto.
- Ter coñecementos básicos de inglés
- Estudar e revisar semanalmente a materia impartida, utilizando material bibliográfico para comprender e afondar na información obtida na clase.
- Aclarar co profesor/a posibles dudas.
- Realizar a preparación dos seminarios encomendados de forma exhaustiva.
- Participar activamente na clase.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías